

kaanse zender na 1 jaar heeft, wil marketingdirecteur Ruth de Jager niet zeggen. Dat is 'bedrijfsgevoelige informatie'. Wel dat HBO, net als Eredivisie Live, uiteindelijk hoopt 10 procent van alle huishoudens met digitale tv te bedienen.

Tv-wetenschapper Reesink is sceptisch. Hollanders hebben van oudsher moeite om voor tv in de buidel te tasten, vertelt hij. „Tv is niet gratis, want aan de publieke omroep betalen we natuurlijk via de belasting mee. Maar het vóelt voor veel Nederlanders wel als iets gratis.” HBO's De Jager: „Amerikanen geven gemakkelijk gemiddeld 80 dollar per maand aan tv uit.”

Nederlanders zijn eigenlijk een beetje verwend, legt SKO-directeur Bas de Vos uit. „Vergeleken met andere landen hebben wij heel veel 'open zenders' met Nederlandse of ondertitelde programma's. Er is dus niet direct een noodzaak om zenders bij te kopen.”

Eredivisie Live redt het volgens communicatiewetenschapper Eva Baaren omdat het 'uniek materiaal' in huis heeft. „Live wedstrijden van de beste voetbalclubs.” Maar of HBO het hier gaat maken? Baaren: „Ik weet het niet. HBO heeft series en films dan wel als eerste maar die zijn later ook elders te zien. Bij de publieke omroepen bijvoorbeeld. Bovendien worden die dingen volop illegaal gedownload.”

FLOP

Er zijn ook praktische hindernissen. Maarten van Rooijen van Eredivisie Live: „De digitalisering gaat langzamer dan experts in 2008 dachten. De verwachting was dat alle Nederlandse huishoudens nu digitale tv zouden hebben, maar we zitten nog maar op zo'n 75 procent.”

Maarten Reesink

‘Werken, eten, afwas en voor tv neerploffen’

Het gekke is wel dat de dingen die geen extra euro's kosten - programma's terugkijken of via internet zien - ook niet populair zijn. Dat heeft volgens Reesink met diep ingesleten gewoontes te maken. „We hebben de tv al vanaf de tweede helft van de jaren '50, toen het echt populair werd, heel snel in ons dagritme ingepast. Dus: we werken of doen het huishouden, eten om 6 uur, wassen af en ploffen met een kop koffie neer voor het *Acht uur Journaal*.”

Dat ritueel is zo sterk en misschien ook zo fijn, dat we er niet snel afscheid van zullen nemen, schat hij. Omroepen spelen er ook op in. „VARA, RTL. Ze plannen hun programma's rond dit ritueel. Dus de dure familieshows van Linda de Mol of Paul de Leeuw starten om half 9, als het gezin klaarzit.”

Dat we geen zin hebben ons eigen menu samen te stellen, heeft daarnaast met 'de aard van het medium' te maken. Reesink: „Tv kijken is iets passiefs. We willen er geen moeite voor doen. Lekker naar een scherm kijken, terwijl een ander iets in de bekende volgorde opdist. Daarom is interactieve tv zo'n flop geworden. We hebben geen zin in iets actiefs. Chatten met Rob Trip? Laat maar. Hij moet het maar vertellen.”

Dat we het *Journaal, The Voice of Boer Zoekt Vrouw* nog altijd liever

op het geijkte moment bekijken, heeft ook te maken met dat vaak aangehaalde 'koffieautomaatgesprek'. Reesink: „Hoewel het tv-aanbod sinds die jaren '50 enorm versnipperd is, vinden we het nog steeds heel fijn om één programma op hetzelfde moment als anderen te zien en een dag later bij een kop koffie op het werk door te nemen. 'Heb jij die rare boer Aad bezig gezien?' Tv is dus, wat men ook moge beweren, niet per se iets individualistisch.”

Natuurlijk blijft niet alles even zwart-wit als in die huiskamer in de jaren '50. Er zijn programma's waar best veel Nederlanders wel op een afwijkend moment naar kijken. En er zijn programma's die vaak online worden bekeken.

Sport en nieuws zien we nog steeds graag live. Eva Baaren: „Dat willen we graag zien op het moment dat het gebeurt.” Maar hitseries en shows worden steeds vaker op andere momenten (terug-)gekeken. Zo bestond de top 5 van 'uitgesteld kijken' vorige maand uit *Wie is de Mol*, *Flikken Maastricht*, Najib Amhali's show *Alles komt goed*, *Divorce* en *Moordvrouw*. De score van *Wie is de Mol* is opmerkelijk. Zo'n 23 procent keek er op een zelfgeprikt moment naar.

Wie is de Mol wordt ook heel vaak op de laptop, smartphone of tablet teruggekeken. Net als *Goede Tijden Slechte Tijden*, *Volgens Robert*, *Flikken Maastricht*, *All you need is love*. Door tieners vooral. De Vos: „Jongeren tussen de 13 en 19 kijken steeds meer programma's online. Soms helemaal. Vaak maar een stukje. Zo'n programma als *Wie is de Mol* leent zich er ook voor om net dat ene fragment, waarin 'de mol' iets sabotageert, terug te zien.” 'Catch-up-tv' noemt De Vos dat. Dat je mee kan praten.

Is het 'nieuwe tv-kijken' dan een generatieding? Kijken jongeren anders dan dertigers, veertigers, 55-plussers? De Vos: „Dat lijkt op het eerste gezicht wel zo. Studenten schaffen bijvoorbeeld vaak helemaal geen tv meer aan. Ze kijken op een grote computer. Maar dat ze dat nu op hun studentenkamer doen, zegt niet alles over de toekomst. Als zij setelen, er kids komen, een hangbank, een flatscreen, kijken ze misschien gewoon het *Acht uur Journaal* zoals hun ouders doen.” Tv heeft, denkt hij, niet zozeer met leeftijd te maken maar met levensfase. „Het zegt iets over hoe gestructureerd je leven is.”

MET Z'N ALLEN IN BED

Monique van Dusseldorp, kenner en groot liefhebber van nieuwe media, denkt dat het ouderwetse tv-kijken en het nieuwe tv-kijken zich uiteindelijk vermengen. Ze neemt haar eigen gezin met twee kinderen van 6 en 9 als voorbeeld. Huize Van Dusseldorp kijkt op vrijdagavond 'gezellig met z'n allen in bed' naar *Everybody Dance Now*. „Maar dan zit het ene kind filmpjes op de smartphone te kijken en kijkt het andere kind na afloop nog wat fragmenten op de tablet na.”

VINCENT BIJLO

Jaaroverzicht 2013

„Wat denk jij dat er van deze week in het jaaroverzicht komt?”
„Waarom vraag je dat?”

„Ik ben met mijn oudejaarsshow bezig, die gaat *Teeven Aan Het Enkelbandje* heten, althans, dat denk ik nu, maar het jaar is nog lang. Ja, die bezuinigingen op de nor, de lik, de petoet, de bak, het hotel met de sleutelgaten aan de buitenkant, die komen er zeker in. Hoe gaan ze die realiseren? Ik zeg: water en brood, het goede oude recept. Met water en brood voor ogen pleeg je geen paarden-vleesfraude meer. Nee, je laat het wel uit je hoofd om nog langer onnodig te toeteren in de bebouwde kom of om politieagenten om te kopen. Dat zal ze leren, die criminele bendes.

Oud brood hè, dat wel. Brood waarvoor ze bij de voedselbank hun neus ophalen. Repressie, afschrikking, met ons valt niet te spotten. En niet gewoon kraanwater, nee zeg, het is geen kuuroord, je zit daar niet voor je lol, nee, water uit de doorgespoelde toiletten van het SER-gebouw, waar het polderoverleg plaatsvindt.

Teeven is een geplaagd man. De stoere crimefighter, hij moet 300 miljoen inleveren. Er zullen zelfs gevangenen gesloten moeten worden. Ik dacht dat gevangenen

altijd gesloten waren, je mag er toch niet uit ontsnappen? Straks zitten criminelen thuis op de bank met een polsbandje om, waarop 'respect' staat. Wat een armoedig land zijn we eigenlijk, dat we niet eens meer het geld hebben om onze criminelen fatsoenlijk op te sluiten of onze licht verstandelijk gehandicapten hun eigen hulp te laten inkopen. Wat doen we dan met die criminele bendes die agenten omkopen? Vrij rond laten lopen is misschien toch het beste, dan blijven we tenminste onder de 3 procent begrotingstekort. Mooi, ook weer opgelost. Wat was er nog meer?”

„Gordon stapt uit LA The Voices.”

„Dat is het beste nieuws dat ik in tijden heb gehoord. Waarom doet hij dat eigenlijk?”

„Omdat hij ruzie had met Wilfred Genee, oh nee, dat was iets anders, dat ging over die dikke voetbalplofkip met die sigaar, oké Gordon, en de paus komt er toch ook wel in?”

„Ja, *naturalmente*. De paus van het volk, de man die aidslachtoffers bezocht en hun voeten kuste. Dat lijkt me zeer gevaarlijk, er hoeft maar 1 likdoorn open te gaan en het virus slaat in Zijne Heiligheid. In Argentinië vieren ze al 3 dagen feest. Nu hebben we God, denken ze daar, dus alle Argentijnen mogen gratis de hemel in, door onze paus Gauchos de Eerste. Maar zo werkt het natuurlijk niet, want de hemel, die moet je verdienen.”

VINCENT BIJLO
vincent@ad.nl

MUZIKALE CONFRONTATIES

Harry de Winter met o.a.
Johan Derksen, Jan Marijnissen
en Blaudzun

Zondagavond 23.00 uur op RTL7

 Talking 'Bout My Generation
www.40UP.nl

 @mygenerationrtl - @harrydewintertv